



Lourdes Muñoz  
Santamaría

## LA LEGISLATURA DELS DRETS DE LES DONES

En aquesta legislatura s'han impulsat dos de les lleis més avançades en consecució de més drets per a les dones: la Llei contra la violència de gènere i la Llei d'igualtat.

**E**n acabar una legislatura toca fer balanç, i aquesta ha estat, sens dubte, la legislatura de l'extensió de drets civils de la ciutadania i de la lluita contra la discriminació.

Per a les dones aquesta ha estat la legislatura dels nostres drets, només comparable amb l'època de la transició, quan vam aconseguir la igualtat jurídica. Aquesta etapa ha representat l'inici del camí de la igualtat legal a la real, perquè s'han aprovat unes lleis que pretenen transformar la societat, treballar el canvi social necessari amb criteris de d'igualtat d'oportunitats i justícia social.

Les polítiques de gènere han estat a l'agenda com mai; de fet, l'agenda de les dones ha estat a l'agenda política. Les preocupacions de les dones: la desigualtat al mercat laboral, l'educació, la violència de gènere, la presència als espais de decisió i a tots els nivells, la cura de les persones depenents... han estat a l'agenda política del Govern.



Aquest procés ha estat liderat per José Luis Rodríguez Zapatero, que ha defensat amb convicció i valentia els drets de les dones. Ell mateix ha declarat: “No sólo es que sea antimachista. Soy feminista. Una cosa que en verdad enciende mis venas son 20 siglos de un sexo dominando al otro. Hablamos de esclavismo, feudalismo, explotación, pero la dominación más injusta es la que

Presidente Zapatero:

“la Ley de Igualdad pretende hacer justicia a las mujeres”

la mitad de la raza humana ha ejercido sobre la otra. Cuanto más igualdad tengan las mujeres, más justa y más civilizada será la sociedad”.

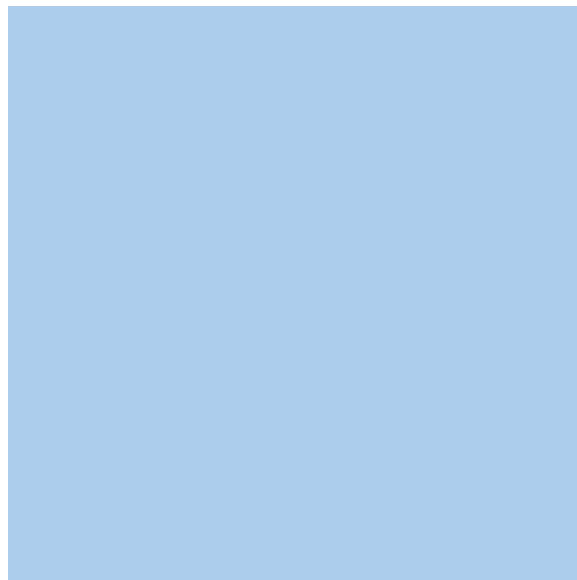
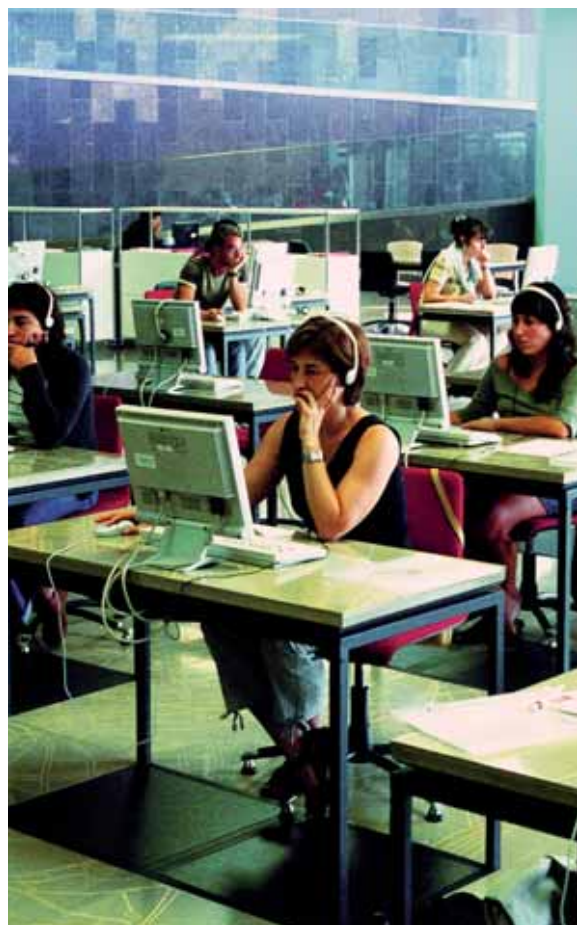
Zapatero va iniciar el seu mandat amb la creació del primer Govern paritari. Hem tingut la primera vicepresidenta de la història i s'han impulsat dos de les llei més avançades en consecució de més drets per a les dones: la Llei contra la violència de gènere i la Llei d'igualtat, que fan que Espanya sigui el referent mundial en l'àmbit de les polítiques d'igualtat.

La Llei contra la violència de gènere ha estat l'instrument més potent que mai ha tingut la nostra democràcia per lluitar contra aquesta xacra social. La Llei es va aprovar el desembre de 2004 i va entrar en vigor el juny de 2005. En aquests dos anys i mig d'aplicació s'han creat 481 jutjats de violència, 398 de compatibles i 83 d'exclusius; hi ha un torn d'ofici gratuït 24 hores; hem ofert teleassistència a gairebé 13.000 dones; hem posat en marxa un pla de sensibilització, i s'han concedit 90.242 ordres de protecció.

Amb tot i això, seguim tenint casos de violència que coneixem i ens frapen, n'hi ha un degoteig constant, la violència segueix existint a la nostra societat. Però malgrat aquesta realitat volem transmetre un missatge d'esperança a les dones que pateixen violència. Hem de ser conscients que la llei encara s'ha d'acabar de desplegar, que totes les Administracions hi han de col·laborar i que aquest és un llarg camí que passa pel rebuig de tota la societat.

A hores d'ara comencem a tenir indicadors positius, com són l'increment de les denúncies, que han augmentat més d'un 70%. Per l'abast informatiu de la pròpia llei i les campanyes de sensibilització ara hi ha més dones al nostre país que se senten protegides i que reconeixen la violència que pateixen, que reconeixen aquelles situacions que no tenen per què suportar, que reconeixen la violència com a no acceptable. I hem treballat intensament en la tolerància zero: ara la societat està més posicionada que fa quatre anys contra la violència i reconeix més que abans que és una xacra social.

D'altra banda, hem aprovat també la Llei per a la igualtat efectiva entre dones i homes que, com va dir el President Zapatero el dia de la seva aprovació al Congrés, “pretende hacer justicia a las mujeres”. Aquesta llei té com a fi fer efectiu aquest dret constitucional i eradicar les discriminacions per raó de gènere,



creant condicions d'igualtat en tots els àmbits socials després de 30 anys de democràcia i d'igualtat legal. L'objectiu és fer efectiva la igualtat de tracte en l'àmbit laboral, polític, civil, social i cultural.

En l'àmbit laboral ha generat drets d'igualtat, com l'obligació que les empreses de més de 250 treballadors/es facin plans d'igualtat. S'ha reconegut també el



Sens dubte, aquesta legislatura, malgrat l'oposició ferotge del PP, ha estat la dels drets de les dones.

dret a la conciliació de la vida personal, familiar i laboral: per primer cop, els i les treballadors/es tenen dret a adaptar el seu horari de feina a les seves necessitats familiars.

La Llei d'igualtat universalitza drets: totes les dones treballadores podran gaudir, com a mínim, de 42 dies de maternitat, durant els quals cobraran un subsidi encara que no hagin cotitzat el temps necessari per accedir al permís de maternitat o siguin autònomes. La llei reconeix també el treball de cura, ja que computen a la Seguretat Social com a dies treballats tots els períodes de permisos per cura d'altres (permís de maternitat, de paternitat i reducció de jornada o excedència per cura d'un familiar o una criatura).

La llei fomenta la corresponsabilitat; cal destacar el permís de paternitat, que és una mesura clau per al canvi social necessari, ja que comporta que els homes es responsabilitzin de la cura de les criatures i que reconeguem legalment els seus drets com a pares.

I, com no, la llei ha suposat un gran pas endavant en l'aprofundiment democràtic en incorporar la paritat en l'àmbit de la representació política. Entre d'altres, contempla la composició paritària de les llistes electorals, que han d'estar formades per no més del 60% ni menys del 40% d'ambdós sexes. Amb aquesta mesura s'han aconseguit uns resultats tangibles: després de les darreres eleccions municipals hi ha un increment del 30% de dones regidores, i a les CCAA on hi va haver eleccions, els parlaments són paritaris.

Fins ara només els partits d'esqueres (PSC i ICV) havien apostat per la paritat, només teníem dret a estar representades de forma paritària les dones d'esqueres. Amb aquesta llei tenim dret a la presència paritària, a compartir les decisions, totes les dones: les d'esqueres, les de dretes, les nacionalistes...

Sens dubte, aquesta legislatura ha estat la dels drets de les dones. Però les dones sabem molt bé que aquest gran esforç i avenç formal només significa

posar els instruments per fer possible la igualtat efectiva i real. Aquesta és una condició necessària, però no suficient; cal un govern amb voluntat, un govern socialista, per continuar treballant per aplicar aquestes lleis. Cal un govern que lideri i que cregui profundament en la igualtat i en la transformació social per tal que dones i homes compartim tots els espais de la vida, per tal que les dones puguem tenir les mateixes oportunitats que els homes en tots els àmbits. Justícia social significa tenir una societat compartida.